

UUS TÖÖRAAMAT KOOLIBRI STAAŽIKALT AUTORILT PILVI KULALT

Eesti Kirjastuste Liidu iga-aastases menukite esikümnes on endale püsiva paiga leidnud Pilvi Kula „Valmistume kooliks“ sarja töövihikud. Mis on niisuguse erakordse edu taga, on raske öelda, küllap on põhjusi üsna mitmesuguseid. Päris kindlasti on aga iga raamat oma autori nägu ja et see nägu on väga populaarne, kinnitavad töövihikute jätkuvalt suured trükiarvud.

Pilvi Kula on staažikas klassiõpetaja, kes tunneb ühtviisi hästi nii lapsi, õpetajaid kui ka kooliolusid laiemalt. Tema nüüdseks õige ulatuslikuks ja mitmekülgseks paisunud üldõpetuslik sari „Valmistume kooliks“ on mõeldud koolieelikutele. Äsja on trükist tulnud aga tema uus tööraamat, mille adressaat on juba veidi vanem, 6–9-aastane laps. Lapsed, kes juba on kooliteed alustanud või on selle algusse jõudmas, on oma küpsuse poolest erisugused, mistõttu on selle tööraamatu sihtrühm määratud küllaltki laiana. Laste eripäraga arvestamine pole siiski ainus põhjus, vaid autor on eri raskusastmega ülesandeid koostades taotlenud ennekõike lapse arengut.

Tööraamatu pealkiri – „Nutiprooviks lastele“ – on kõnekas isegi, kuid alapealkirjas täpsustatud „Mõtlemisoskust arendavaid ülesandeid“ viitab üsna ühemõtteliselt matemaatikale ja matemaatilist mõtlemist nõudvale harjutusvarale, ehkki ainek on pakkunud ka loodus ja keskkond. Osa ülesandetüüpe on tuttavad n-ö traditsioonilisest koolikirjandusest: lapsel tuleb mingi ühise tunnuse alusel otsustada, misugused esemed kuuluvad kokku, ja leida sobivad paarid. Treenitakse aga ka vaatlusoskust ja tähelepanuvõimet: tuleb leida mõne esmapilgul üsna märkamatu detaili poolest erinevad pildid või tuvastada ühesugused. Mängulist õppimist toetavad nuputamisesülesanded, mis on sarnased ajakirjanduse lastenurkadest tuttavatega, nagu labürindi- või varjupildimõistatused.

Palju tähelepanu on pööratud geomeetrislikele kujunditele ja sedakaudu kujundi-



lise mõtlemise arendamisele, kuid harjutatakse ka lihtsat arvutamist. Tööraamatu põhiline eesmärk on siiski kujundada loogilise mõtlemise võimet ja toekamad on ülesanded, mis nõuavad järelduste tegemist ja võrdlemise ning välistamise kaudu otsuseni jõudmist. Rohket värvimist, nagu võiks niisuguse kogumiku puhul eeldada, ei leia. Värvimine-joonistamine on alati mingi eesmärgi teenistuses ega ole käelise tegevusena fookuses.

Kõik tööraamatu ülesanded on köitvad ja mängulised, loovad õppimiseks soodsat keskkonda, nii et nuputamine tundub igati vahva ja tore tegevusena ning teadmised omandatakse nagu iseenesest. Lapsekeskus ja -pärasmus on olnud Pilvi Kula metoodika põhiprintsiip ja selle on aidanud teoks teha Elina Sildre pildid.

MARGIT ROSS,
toimetaja

